

Epigrammi Allegoriċi (i)

155. LILL-BAĦAR

Kollox ghandek ġo fik, Baħar setghani,
ġawhar u ħut u melħ, kurrenti sħan,
toroq ġhall-erba' rjeh, koralli, kollox –
barra qatra ilma ġhal min hu ġhatxan.

156. IL-FUL

Il-budebbus xoroblu saħħtu u demmu;
ix-xita kienet skarsa, ir-rjeh ħaqruħ;
u l-ful tbaxxa mal-art, u swied u nixef –
miskin sew bħall-haddiem magħkus, merdugh.

157. IL-HMAR

Tal-haxix wasal u l-hmar tieghu nahaq,
in-nies mal-karettun rasset bis-sħih;
il-Belt ħarġet bi ħġara tisma' lilu –
l-imsejken ta' ħmar zġhir hekk minn ġhalih!

158. IL-BALLUT U L-QARA'

Il-ballut wiled ġandra zġhira u niexfa,
ġhalkemm tal-boskijiet il-pampalun;
u hdejh il-qara' zġhir mal-art jitkaxkar
iwelled rota daqs ta' karettun.

159. IT-TIĠIEĠA

Wara tas-snin l-eluf drat it-tiġieġa
li wliedha mhumiex tagħha iżda tas-sid;
u kull xħin tħid erħilha tqaqi u tġhidlu:
“hawn wildi l-ġdid, innegozjah kif trid!”

160. IL-BHEJJEM U Ż-ŻRING

Il-bhejjem għażlu ż-żring bhala re tagħhom,
fil-pożi u fil-kliem vojta kien jahli ż-żmien;
'mma meta ikkritikawh: "Jien ir-Re", qallhom,
"u min jitkellem neżiljah x'imkien!"

161. ID-DNUB ORIGINALI TAL-KLIEB

Nahseb, li bhall-bnedmin, tal-klieb ir-razza
kellhom 'l Eva u 'l Adam, żewġ klieb biċ-ċiera;
u d-dnub tan-nisel kien illi bexxew
ta' Eden mal-Palazz fil-kantuniera.

162. PAĊIK

Paċik kien kelb fidil, iħobb lil sidu,
tad-dmir, taħsbu qaddis lest għas-smewwiet;
'mma hallih jara kelb, il-proxxmu tiegħu;
iqattgħu, 'kk ma żzommux, biċċiet biċċiet.

163. IL-QANFUD

Għatta għismu bix-xewk biex hadd ma jaqbdu;
kulhadd jitgħaxxaq bih kemm hu sabiħ,
kulhadd jixtieq iduq il-laħam tiegħu –
l-imsejken ta' qanfud hekk minn għalih!

164. ID-DAQQUQA

Tbid id-daqquqa f'bejta ta' haddiehor,
u bejta ma tagħmilx, m'għandekx għax tara;
veru għażżiena ferm din id-daqquqa,
'mma qatt u qatt ma serqet żewġ il-gara.

165. IL-QATTUS U L-GARDILL

Qal il-gardill: “la tekolnix, jaħasra,
jiena sabih, għanjiet ngħanni helwin;
noqtol id-dud qerried ta’ għewwa l-gnejna!”
Qal il-qattus: “l-aqwa li laħmek fin!”

166. IL-GORILLA

Il-gorilla ġol-mera marret thares,
u rat gorilla bla taf kif u l-ghala;
“Xi kruha ta’ xadina!” fil-pront qalet,
“Alla jħarisni li kont kerha bħalha!”

167. L-AJKLA

F’ras il-muntanja l-ajkla qalet: “Hdejjja
kapaċi jitla’ biss beraq u ragħad!”
U hekk kif ftahret hekk, maġenb saqajha
rat dudu żgħir jitkaxkar qalb il-blat.

168. IL-KELB FIDIL

Sidu miskin kien bieghu lill-ġar tieghu,
li rabtu biex ma jmurx jigrri fit-triq;
u l-kelb fidil qata’ biex mar għand sidu
li tefghu barra bid-daqqiet ta’ sieq.

169. IL-ĦMAR BIL-VJOLIN

Dejjem jgħajruh li jinħaq, jgħajruh b’leħnu;
wahħal f’rasu li jdoqq bil-kontrapont
vjolin li xtara, u għamel hsejjes ikreh;
qalulu l’ aħjar tinħaq bħalma kont!

170. IL-KLIEB

Kien ilhom minn filghodu jigr u jaqbzu,
jinbhu u jilghabu, hbieb u ferhanin;
il-kok tefghalhom ghadma, u mhabba fiha
kien biss fadlilhom joqtlu lil xulxin.

171. L-GHERUQ

Kulhadd ihobb il-fjuri, il-frott u l-weraq,
u jhobb ihares lejhom b'rasu 'l fuq;
'mma min ihares 'l isfel fil-hamrija?
u min jiftakar darba fil-gheruq?

172. JEHEL IL-KELB

In-nies thobb hafna t-tut. 'mma taht it-tuta
hemm kelb ghassies li jigdem daqs ghafid;
in-nies tobghod il-kelb, titfaghlu l-gebel,
u qatt ma tlissen kelma kontra s-sid.

173. IL-LUPU

Ghex ghomru kollu jisraq sabiex jiekol,
halliel tas-sengha u xejn qatt ma galu;
issa qed jghallem 'l ibnu l-istess sengha,
u ferm kuntent li ibnu hiereg bhalu.

174. IL-HMAR U Ż-ŻRIEGH

Kull sena tul Settembru l-hmar jistaghgeb
kif sidu ta' kull tant jagħmel hmerija:
minflok ma jitma' l-qamh lit-tjur jew lilu,
ixerrdu 'l hawn u 'l hinn fuq il-hamrija.